

1. בראשית מ"ט

ויקרא יעקב אל־בניו ויאמר האֶסְפוּ וְאֶגִּידָה לָכֶם אֵת אֲשֶׁר־יִקְרָא אֲתֶכֶם בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים:
(ב) הִקְבְּצוּ וְשִׁמְעוּ בְנֵי יַעֲקֹב וְשִׁמְעוּ אֶל־יִשְׂרָאֵל אֲבִיכֶם:

2. בראשית מ"ט

(כח) כָּל־אֵלֶּה שְׁבֹטֵי יִשְׂרָאֵל שָׁנִים עֶשְׂרִים וְזֹאת אֲשֶׁר־דִּבֶּר לָהֶם אֲבִיהֶם וַיְבָרֶךְ אוֹתָם אִישׁ אֲשֶׁר כְּבִרְכָתוֹ בְּרַךְ אֹתָם:

3. ספורנו מט:כח

איש אשר כברכתו ברך אותם לכל אחד מהם נתן ברכה צריכה לו ביחוד כגון ליהודה בענין המלכות וליששכר בענין התורה וללוי בענין העבודה:

4. אגדת בראשית

כיון שבירך כל אחד ואחד כפי צרכו, עשה אותן שבטים, שנאמר "כל אלה שבטי ישראל."

5. רב סולביצ"ק

וַיְבָרֶךְ אוֹתָם אִישׁ כְּבִרְכָתוֹ בְּרַךְ אֹתָם - and blessed them; each man, according to his blessing, he blessed them. Each of Jacob's sons had disparate capabilities with unique and often clashing character traits. Nachmanides indicates that they all fused together to form *Knesses Yisrael*, which emerged through combining twelve contradictory traits into one coherent unit. When Jacob bestowed the earlier blessings to his children, each blessing was like an individual ingredient in a recipe. This final blessing was given to all of the tribes to assimilate all the ingredients into that recipe. When the ingredients combined, *Knesses Yisrael* emerged. (Aton Holzer Summary)

6. לקח טוב בראשית מ"ט:כ"ח

וזאת אשר דבר להם אביהם – אמר להם אימתי הברכות האלו מגיעות לכם. בזמן שיבא משה ויברך אתכם בזה הענין. שנאמר וזאת הברכה אשר ברך משה (שם שם א'). ויברך אותם איש אשר כברכתו ברך אותם. מת"ל לפי שבירך את יהודה בגבורתו של אריה. ואת יוסף בכחו של שור. ואת נפתלי בקלותה של אילה. שמא תאמר שזה גדול מזה. ת"ל ויברך אותם. כולם שווין. ולפי שחלק להם את הארץ. ונתן ליהודה שעורים. ולנפתלי חטים. יכול לא יהו אוכלין אלו משל אלו. ת"ל איש אשר כברכתו ברך אותם. הכליל הברכה לכלם.

7. רש"י הירש בראשית מ"ט:כ"ח

כל אלה שבטי ישראל שנים עשר – כל אלה הם שבטי ישראל, והם מונים שנים עשר, לא פחות ולא יותר. אינם שלושה עשר, כאשר יוסף נמנה כשני שבטים; וגם לא אחד עשר, בהשמטת ראובן. כולם הם "שבטי ישראל", חלקים בלתי־נפרדים מהכלל, מיסוד ישראל, שנים־עשר עמודים שתולים ביד ה' בחיק העתים, שעליהם יקום בניין האומה.
וזאת [כלומר, כל מה שאמר יעקב לעיל בפרק הזה] אינה הברכה אשר נתן יעקב לבניו, שהרי חלק ממנה אינו אלא תיאור אופי. אלא, "זאת אשר דיבר אביהם עליהם", זה האופן בו הוא תיאר את אופיים ("דבר להם") בעת שבירך אותם ("ויברך אותם").

איש אשר כברכתו ברך אתם – לאחר שתיאר את אופיים, בירך יעקב כל אחד ואחד לפי הברכה הראויה לייחודיותו. ברכת יעקב לכל אחד מבניו הייתה שכל אחד ימצא ברכה ואושר על ידי שיישאר נאמן לאישיותו הפרטית הייחודית....

כברכתו ברך אתם – אומרים חז"ל: "לפי שנתן ליהודה גבורת ארי, ולבנימין חטיפתו של זאב, ולנפתלי קלותה של אילה, יכול שלא כללן כולם בתוך הברכות, תלמוד לומר 'ברך אותם'" (ילקוט שמעוני, ויחי, קסא). הווי אומר: כדי ללמד שכלל את כולם בכל הברכות, לכן לא נאמר "ברך אותו" אלא "ברך אותם": כל אחד נהנה מהברכה הכוללת של הציבור, בעוד שהברכה המיוחדת של כל אחד ואחד חיזקה את הציבור.

8. מדרש תהילים פ"א

לא הביט און ביעקב. מה ראה בלעם להזכיר ליעקב ולא לאברהם ולא ליצחק. ראה שיצא פסולת מאברהם ישמעאל וכל בני קטורה. וראה שיצא מיצחק עשו ואלופיו. אבל יעקב כולו בקדושה שנאמר (בראשית מט כח) כל אלה שבטי ישראל שנים עשר.

[שצג] ויברך אותם, אמר ר' אליעזר אמר לו הקב"ה [לאברהם] משבראתי עולמי ועד עכשיו הייתי זקוק לברך את בריותי כו' ויצחק ברך את יעקב ויעקב ברך לשנים עשר שבטים שנאמר כל אלה שבטי ישראל שנים עשר וזאת אשר דבר להם אביהם ויברך אותם. מכאן ואילך אמר הקב"ה הרי הברכות מסורות לכם, הנהגים יהיו מברכים את בני כשם שאמרתי לאברהם אביהם והיה ברכה רטוי, לכך נאמר כה תברכו רסח). (במדבר פ"א ב.)

9.

Absorbing the Messages of "Bnei Yisrael"

10. מדרש תהילים פ"א

בר אחר למה הזכיר יעקב מכל האבות. שנו רבותינו במדה שאדם מודד בה מודדין לו שנאמר (ישעיה כז ח) בסאסאה בשלחה תריבנה. אין לי אלא סאה תרקב וחצי תרקב מנין שנאמר (שם ט ד) כל סאון סואן ברעש. אין לי אלא דבר שבמדה שבמנין מנין שאפילו פרוטות מצטרפות לחשבון גדול תלמוד לומר (קהלת ז כז) אחת לאחת למצוא חשבון. משל למלך שהיה לו ג' אוהבין ובקש לעשות פלטין א' קרא לאוהביו הביא הראשון אמר לו ראה המקום הזה שאני רוצה לבנות פלטין. אמר לו אוהבו זכור אני שהיה פה הר תחלה. הניח אותו ובא אצל השני ואמר לו מבקש אני לבנות לי פלטין אחד במקום הזה. אמר לו זכורני שהיה פה מתחלה שדה. הניחו גם הוא ובא אצל השלישי ואמר לו אני רוצה לבנות פלטין במקום הזה. אמר לו זכור אני שהיה פלטין מתחלה. אמר לו חייך על שמך אני קורא אותו. כך אברהם יצחק ויעקב היו אוהביו של הקב"ה. אברהם קראו הר שנאמר (בראשית כב יד) בהר ה' יראה. יצחק קראו שדה שנאמר (שם כז כז) ראה ריח בני כריח שדה. יעקב קרא אותו פלטין שנאמר (שם כח יז) אין זה כי אם בית אלקים. אמר לו הקב"ה חייך אתה קראת אותו בית עד שלא נבנה על שמך אני קורא אותו שנאמר (ישעיה ב ג) לכו ונעלה אל הר ה' ואל בית אלקי יעקב.

furnace from which he was miraculously saved. He was tested by ten trials and proved his unwavering loyalty to God.

Isaac, too, demonstrated his absolute devotion to God. At the age of 37 he willingly submitted to offer his life as a sacrifice to God. He said to Abraham, "Bind me tight to the altar, lest I panic at the last moment."

But what is there about Jacob that indicates the devotion of Abraham and Isaac? Furthermore, Jacob is referred to as "the choicest of the Patriarchs" (*Bereishis Rabbah* 76:1). The Midrash states that the image of Jacob is inscribed on the throne of God (*Targum Yonasan, Genesis* 28:12). Indeed, we refer to ourselves as the "Children of Israel (Jacob)."

Where do we find the greatness of Jacob? The Patriarchs Abraham and Isaac were extraordinarily great, superhumanly great.

The Torah account of Jacob is that he was *humanly* great.

Jacob prayed for God's protection and for his personal needs (*Genesis* 28:21-22). Jacob loved Rachel (*ibid.* 29:18). Jacob expressed his disappointment when he was denied Rachel (*ibid.* v. 25). "Jacob became angered and he disputed with Laban" (*ibid.* 31:36). Jacob was afraid of Esau (*ibid.* 32:8). Jacob feared the reprisal of the Canaanites (*ibid.* 34:30). After surviving these ordeals, Jacob hoped for tranquility, but instead suffered twenty-two years of grief and anguish over the disappearance of his beloved son, Joseph whom he feared was dead. Jacob sensed that God had somehow turned away from him (*Bereishis Rabbah* 91:13). Jacob summarized his life to Pharaoh, "The days of the years of my sojourn have been a hundred and thirty years. The days of the years of my life have been few and bad" (*Genesis* 47:9).

Of the three Patriarchs, Jacob is the only one with whose human emotions we can identify. But it was Jacob who in the last days of his life said, "*God Who shepherds me from my inception until this day*" (*ibid.* 48:15). Jacob deliberately chose the term "shepherds." A shepherd cares for his flock, sees that they have adequate food and water, and protects them from predators. In spite of the severe distress he experienced — as he described his life to Pharaoh — Jacob asserted his belief that God had cared for him, even in the years of his grieving for Joseph. "God Who shepherds me from my inception until this day." He affirmed his faith that God had never abandoned him. Whatever distress he had suffered was under the protection of a loving Shepherd.

We may not be put to the extreme tests of Abraham and Isaac, but we are subject to the emotions of Jacob: fear, love, grief, anger, disappointment and disillusionment. What the Patriarch taught us is that throughout all of this, we must remember that God is our Shepherd, and that He never abandons us.

Abraham and Isaac were our superhuman ancestors. Jacob was our human ancestor. As such, he was "the choicest of the Patriarchs." And we are the "Children of Israel."

12. רב סולביצק

Jacob was the first patriarch to establish direct communication with his grandchildren. He was the first to make a historic pronouncement, thereby laying the foundation for the dialogue of the generations. He literally conquered time and space when he said to Joseph, *your two sons, who were born to you in the land of Egypt, until I came to you, to the land of Egypt they are mine. Ephraim and Manasseh shall be mine like Reuben and Simeon* (verse 5). They received portions in the later division of the Holy Land, as did the sons of Israel (see Rashi). Though a second generation removed, and nurtured in an Egyptian environment, Jacob equated them with his own sons who had been reared close to him in the Holy Land.

Abraham and Isaac transmitted their spiritual heritage to their sons, but not to their grandsons. The latter received it from their fathers, but there was no direct communication between Abraham and Jacob or between Isaac and Reuben and Simeon. The influence of the grandfathers on their grandchildren was indirect. Jacob, however, related directly to his grandchildren; he did not need an intermediary or an interpreter; his was a direct dialogue. Jacob the *zaken* leapt over the gulf of generations and transmitted the great *mesorah* of Abraham directly to Ephraim and Manasseh. Jacob was the first to impart special blessings to his grandchildren, *May the angel who redeemed me from all harm bless the youths* (verse 16). He blessed them even before he assembled his own sons for their blessings. He embraced them between his knees, and he placed his hands upon their heads, symbolically signifying that there was a direct transmission from Jacob to Ephraim and Manasseh. There was no generation gap in the house of Jacob. The *halachic* ruling (*Yevamos* 62b) that *b'nai banim harei hem k'vanim* (grandchildren have the same status as children) is derived from Jacob's declaration about Ephraim and Manasseh.

How appropriate, therefore, that our people be called Israel or Jacob, for it was he who created the community which ensures Jewish continuity. What preceded him were patriarchal families, but Jacob laid the foundation for a people. Though the covenant was made initially with Abraham, it was not until Jacob that the secret of perpetuating the *mesorah* was discovered. (*Reflections*, 2:18-19)